

CASAL DE JUBILATS DE SALT

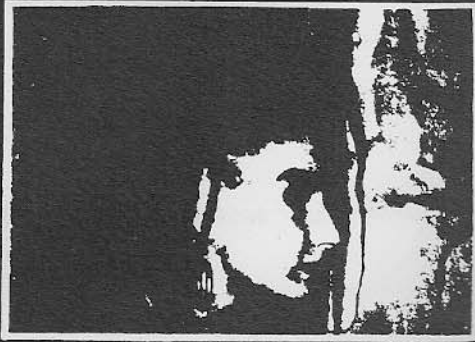
la farga

ANY VII • N.º 71 • OCTUBRE 1985

**NACIONAL II
SALT, DIU NO**

22-10-85

ALASKA:
«El 69 es un número muy divertido»

ALASKA

ALASKA, la famosa cantant de rock, la Madonna espanyola, en la revista LIB del passat 22 d'octubre, parla sobre LA FARGA i ens felicita amb motiu de l'èxit que ha tingut el número 69 de la nostra revista.

«El 69 és un número molt divertit» ha dit entre altres coses, Alaska a l'entrevista.

Sumari

<i>Espigolant:</i>	
Alaska.....	2
<i>Editorial:</i>	
La Nacional II.....	3
<i>Espigolant II</i>	4
<i>Vida del Casal:</i>	
Activitats.....	5
Sant Llorenç de Sous.....	6
<i>Esports:</i>	
Petanca.....	7
<i>Tema Central:</i>	
La Nacional II:	
Una variant problemàtica.....	9
Salt i la Nacional II.....	10
Les 4 alternatives del M.O.P.U.....	11
Els alcaldes afectats opinen.....	12 i 13
La variant II per Salt, conseqüències.....	15
<i>Cartes a La Farga:</i>	
La Nacional II, per salt?.....	16
<i>Temes de Salut:</i>	
Fluor, aigua potable i càries dental.....	17
<i>L'Esclat de l'Alba:</i>	
Poesies.....	18
<i>Finestra oberta:</i>	
Els francesos, el progrés i la modernització antipopular.....	19
<i>La Tribana:</i>	
El carrer que no es passa.....	21
<i>Imatges:</i>	
4 imatges irremplaçables.....	21
<i>Farga Làtica:</i>	
Passatemps.....	22
<i>La vida amb humor:</i>	
La Nacional II.....	23
L'acudit foll.....	23

Edita: Casal de Jubilats de Salt.

Consell de Redacció: Lluís Mateu, Quim Pla, Miquel Casellas, Narcís Burch, Guillem Terribas, Martí Fita, Joan Boada, Ventura Pau, Jaume Bosch, Joan Ros, Josep M. Macias, Francesca Laguarda, Emili Gispert, Antoni Peruga, Josep M. Oliveres i Manel Lladó (fotògraf).

Portada: Manel Lladó.

Compaginació i diseny: Manel Mesquita.

Correcció: Antoni Rusalleda.

Administració: Miquel Casellas i Josep Cebrian.

Distribució: Josep Gassiot, Pitu Geli i Josep Cebrián.

Tiratge: 1.300 exemplars.

Redacció: Passeig Verdaguer, 1 - Tel. 23 04 98 SALT

Impressió: Pagès Impremta-Anglès.

Dipòsit legal: Gi-356/79.

La Farga no es fa responsable dels articles signats que apareixen en la revista, responsabilitat que recau en els seus autors.

Editorial

La Nacional II

El desviament de la «Nacional II» és, amb tota seguretat, el tema saltenc de major actualitat.

En aquests moments, tots els municipis afectats —set en total— tenen fins al 31 de desembre d'enguany per posar-se d'acord. En cas de no ser així el MOPU decidirà pel seu compte, és a dir, es faria la seva alternativa.

Aquest número de «LA FARGA», l'hem volgut dedicar preferentment a aquesta qüestió. Una qüestió de gran importància per al nostre poble.

Des d'aquí, volem felicitar l'Ajuntament de Salt per la seva decidida pronunciació en contra que el desviament de la Nacional II passi per Salt. Per una vegada l'opinió del Consistori ha reflectit totalment l'opinió del carrer. Llàstima que l'Alcaldia cometés l'error de deixar sobre la taula aquest tema quan el Saló de Sessions era ple de gom a gom, cosa totalment insòlita als plens municipals de Salt.

En la moció presentada, el nostre Ajuntament manifesta «que el poble de Salt ja ha pagat amb escreix el seu tribut al progrés: Nacional 141, fàbrica de gas i autopista, i que des del punt de vista de conservació de la natura tan important és la vall de Sant Daniel com les hortes de Vilablareix, els boscos de Montfullà o les Deveses de Salt».

Precisament sembla que la solució per la qual la variant circula per la Vall de Sant Daniel, sigui més amunt o sigui més avall, és la que, a part de l'Ajuntament de Girona, més satisfà tots els altres municipis. Quant a raons objectives, cost, expropiacions, traçat, etc. també és la que reuneix millors condicions. Al nostre entendre també presenta els requisits que Pareto, sociòleg i economista italià de reconeguda solvència, determina en el seu estudi sobre el «màxim col·lectiu d'utilitat» quan el consumidor cerca el seu grau màxim de satisfacció d'acord amb les seves disponibilitats. Pareto estableix, doncs, que el màxim col·lectiu d'utilitat significa el major respecte a la individualitat, ja que qualsevol altra combinació, encara que beneficiï tots els subjectes de la col·lectivitat menys un, al qual perjudica, només per això es reputaria com a inferior.

Per part nostra, creiem que la solució hi és, i estem convençuts que tots set Ajuntaments implicats sabran trobar l'alternativa vàlida que, com el màxim col·lectiu d'utilitat, no perjudiqui a cap de les parts afectades en aquesta important qüestió.

Los número uno

Frederic Sanfeliu Nogués, 72 años, casado, siete hijos, ingeniero industrial, presidente de Manufacturas Gassol, primer fabricante español de medias, con 1.400 personas de plantilla en las factorías de Mataró y de Girona. Lleva cincuenta años en la empresa. La Generalitat le ha concedido la medalla President Macià al mérito del trabajo, a solicitud de sus empleados. Dice que para ser empresario hay que tener mucha afición, ya que es una profesión de gran responsabilidad. Ha practicado numerosos deportes y ahora prueba suerte con los palos de golf. Su máxima ambición es que la empresa progrese y que los trabajadores estén contentos

Sanfeliu, el primer fabricante de medias

ENRIC TINTORÉ

empresa, según Frederic Sanfeliu, "es hacer cosas que la gente necesita y estudiar las cosas que la gente quiere"

La Farga mai no ha fet periodisme d'actualitat, per tractar-se d'una revista mensual i no gaire puntual en la seva sortida al carrer (i prou que ens dol), però de vegades també marquem «gols informatius» com per exemple, vegeu el retall de «EL PERIODICO» del 22 de setembre, en què descobreixen el Sr. Sanfeliu. Ens honra haver estat pioners del seu «descobriment».

LE GUSTAN LAS PIERNAS DE LAS MUJERES. - A todo empresario, según Frederic Sanfeliu, le ha de gustar el producto que fabrica. Y en este sentido, con evidente buen humor, afirma que él no tiene problemas, ya que las piernas de las mujeres le gustan. Para la próxima temporada ha preparado un montón de novedades, con una explosión de fantasía en colores y dibujos para adornar las piernas de la mujer española.

Venda i reparació de bicicletes,
velomotors i motos

MOTOS CATALUNYA

PERE TEIXIDOR

MONTESA
PEUGEOT
VESPIPO
DUCSON
HONDA
DUCATI
VESPA
DERBI
PUCH

Carrer Major, 307
Telèfon 23.93.67
SALT

Sport Garatge, s.a.

Josep Casals

Reparacions
Engrassament
Neteja

Passeig Marquès de Camps, 5
Tel. 23.33.11
SALT

Subministres Catalunya, s.l.

VOLVO

Camiones y Autobuses

Passeig Marquès de Camps, 3 - Tels. 23.33.11 - 23.78.83 - SALT

Excursió d'estiu: PARÍS.

Del 5 a l'11 d'agost

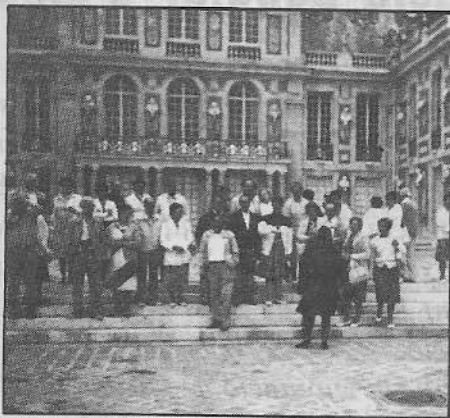
Vàrem sortir de bon matí per emprendre un llarg viatge, que no es va fer tan pesat per la bona comoditat de l'autocar, i perquè de tant en tant amenitzàvem els quilòmetres amb alguna pel·lícula de Vídeo. La primera etapa va ser fins a Limouges (ciutat de la porcellana), on vàrem fer nit.

El segon dia vàrem dedicar-lo a visitar els meravellosos castells de la conca del Loire, Cheverny, Blois, Chambord i l'imponent catedral d'Orleans, moltes meravelles juntes per un sol dia. Al vespre vàrem fer cap a París, on ens instal·làrem en un còmode Hotel, que va fer la nostra estada més confortable.

Els quatre dies següents els vàrem dedicar a visitar París en profunditat, alternant les visites de ciutat amb sortides als afores, com Versailles, amb els seus immensos jardins, Fontainebleau, etc; i no hi va mancar la passejada pel Sena amb el Bateau Mouche, la Torre Eiffel, Notre Dâme, el Barri Llatí, Montmartre, i visites tan instructives com el Museu de Louvre, i d'altres visites no tan instructives, però més divertides, que els més atrevits varen fer al Lido i al Moulin Rouge.

El programa de l'excursió, tot i que era molt dens ens activats, encara va deixar algunes estones de lleure, que, lògicament, les senyores varen matar als Magatzems Lafayette i al Printemps, d'altres varen aprofitar per tornar a la Torre Eiffel i alguns, més atrevits, s'hi varen enfilejar.

El darrer dia el vàrem dedicar al viatge de retorn, un xic cansats, però molt contents d'haver visitat París, i amb ganes de tornar-hi.

(Fotografies de Joan Argente)

Balls Socials.

El dia 28 de setembre, el Casal va organitzar una nova sessió de Ball, que, com sempre, va resultar un èxit de participació.

El dia 12 d'octubre, tot i ser festa, també va haver-hi Ball, amb una novetat important com era el «Concurs de Ball de la patata», que va resultar un èxit de participació i d'espectació, els guanyadors d'aquest Concurs varen ser la parella formada per Rita Puntí i Antonio Expósito, quedant en segon lloc la parella Maria González i Jesús Subirats, els dos finalistes varen ser obsequiats amb regals.

Loteria.

Com cada any, el Casal posarà a la venda participacions de Loteria de Nadal entre els seus socis i amics, els números són: 63.786 i 22.284, no cal dir que desitjaríem que ens toqués «la grossa». Aprofitem per agrair la col·laboració de tots els qui contribuiran a ajudar el Casal, adquirint butlletes i venent-ne a familiars i amics.

Agraïment.

Volem deixar constància escrita de l'agraïment de la Junta del Casal, per la subvenció concedida per l'Ajuntament de Salt, amb motiu de la celebració de la Diada del Jubilat; ens agrada constatar que el nostre Ajuntament és sensible i col·labora amb les activitats dirigides a la gent gran, tot i que de vegades això no llueix.

Generalitat de Catalunya.

Fem capítol a part, tot i que es tracta també de deixar constància de l'agraïment de la Junta a la Generalitat, ja que volem manifestar als socis que l'actuació decidida i constant de l'INSTITUT CATALÀ D'ASSISTÈNCIA i SERVEIS SOCIALS (ICASS) de la Generalitat ha establert un sistema anual d'ajudes per al manteniment de Casals i institucions similars, que permeten una distribució de subvencions en funció de cada centre, de la seva importància i de les seves activitats.

El Casal sempre ha estat ben tractat per la Generalitat, ja que abans no hi havia hagut manera d'aconseguir subvencions oficials de cap organisme, tot i les gestions de les successives Juntes.

Les institucions, però, són fredes; darrera hi han persones que les fan funcionar i de vegades ens sorprenem que funcionin tan bé, parlem de la Srta. Trincheria, una desconeguda per a gairebé tots els socis, però una funcionària eficaç i amb gran esperit de col·laboració, que fa fàcils els tràmits de papers amb la Generalitat; sense la seva valuosa col·laboració, el Casal no hauria pogut accedir a les subvencions establertes.

Com a ciutadans de Catalunya ens hem d'alegrar que les nostres Institucions de Govern, es recordin dels Jubilats, encara que no hi hagin votacions a la vista.

Excursions.

6 d'Octubre: FESTA DEL BOLET A RASOS DE PEGUERA-BERGA: Malauradament, aquest any la festa va quedar deslluïda per l'absència total dels protagonistes, no hi han bolets!! La manca de pluges ha privat als boscos d'aquestes preuades espècies que cada any ens meravellaven; vàrem seguir, això sí, els actes de la Festa i vàrem fer turisme.

16 d'Octubre: SITGES i BARCELONA (Espectacle al Molino): El matí vàrem dedicar-lo a visitar Sitges i el Museu de Cau Ferrat, vàrem anar a dinar a Montjuïc i a la tarda vàrem disfrutar d'allò més, al Molino.

SANT LLORENÇ DE SOUS

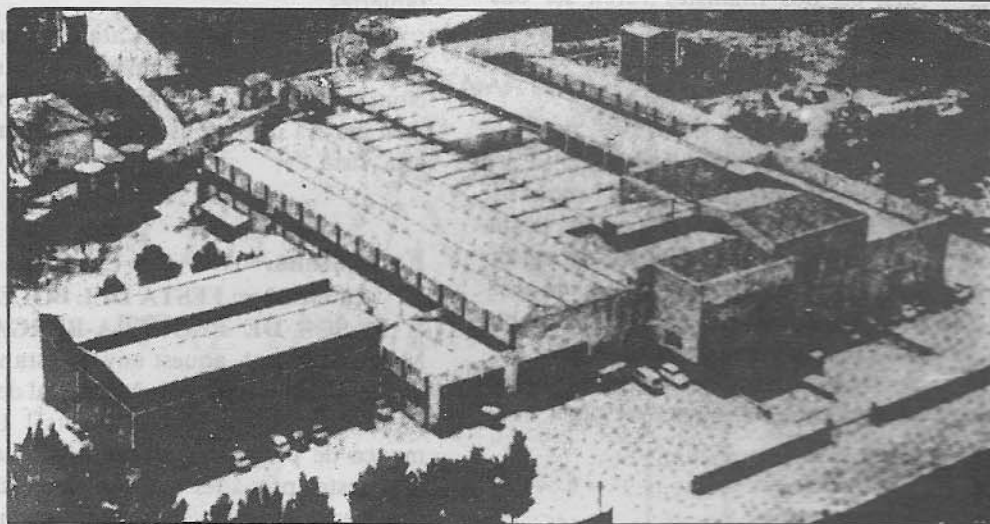
La recuperació popular d'un monument

Aquest monument, per a molts de nosaltres desconegut, es troba al peu de la muntanya de la Mare de Déu del Mont, a l'antic municipi de Bassegoda, avui agregat a Albanyà. Datan de l'any 871, les primeres notícies de la seva existència. Però el motiu d'aquest escrit no és la divulgació històrica, que deixem per als més entesos en la matèria; avui parlarem del Monestir de Sant Llorenç de Sous per les especials característiques de la seva recuperació.

Gràcies a l'ajut de la Diputació de Girona i de la Generalitat, s'està procedint a l'arranjament del citat monestir, i aquest estiu, a més, d'una manera que ens ha semblat molt encertada. S'han organitzat Camps de Treball col·lectius oberts, això vol dir que és una colla de gen voluntària que estan fent amb les seves mans la recuperació d'aquest monument; això és el que ens sembla més positiu d'aquesta recuperació, que la gent encara tingui ganes d'embarcar-se per recuperar un monestir i cremar uns dies de les seves vacances o del seu lleure per «fer país», en el sentit més complet de la paraula.

Des d'aquestes planes volem aplaudir la iniciativa de la Diputació i de la Generalitat per la doble utilitat de la seva intervenció, primer, la recuperació d'un monument més per a Catalunya, i segon, per aconseguir mobilitzar el personal per una causa comuna i didàctica.

LA FARGA - Redacció

**ESCORXADOR
GENERAL
FRIGORÍFIC**

Sala d'especejar

frigoríficos del ter

CARNS DE PORC I BOVÍ
Repartiment diari

Carrer Major, 419
Tel. 23 31 11
SALT

Concurs a Cassà de la Selva: 16 de Juny.

Molts equips nostres vàrem anar a CASSÀ, però no tinguérem massa sort ja que en sèniors i a general, cap equip no aconseguia classificar-s'hi, i a consolant sí. El 2.^{on}, 3.er i 4.^{art}. lloc eren per tres equips nostres el 2.^{on}. era per la tripleta formada per A. ROCA, A. MUÑOZ, i J. TORRES. El 3.er lloc era per en LL. NOGUÉ, J.M. NOGUÉ i A. PERUGA i el 4.^{art}. lloc era per en D. ROS, JORDI ROS i M. TORRES. En dames, l'equip format per la M. VILA, A. CURT i ANNA SERRA feia el 4.^{art}. lloc.

Salt. Diada del Club. Trofeu Eugesa: 23 de juny

En aquesta data vàrem celebrar la diada del club, la qual es va poder fer gràcies a la gentilesa que, any darrera any, la casa EUGESA ens patrocina. Volem recalcar això, perquè sense la seva ajuda, segurament no seria possible poder-ho fer. Repetim-ho, moltes gràcies a la casa EUGESA i per molts anys.

El torneig fou guanyat per l'equip del BON PASTOR de l'IBÀÑEZ, els qual guanyaren a la final a l'equip nostre, format per en F. MUÑOZ, J. LEON i LL. GARCIA. En alguns moments de la partida va semblar que l'equip nostre podia guanyar, però no va ser així. El 3.er lloc també va ser per un equip nostre, el qual era format per en J.A. HIDALGO, PEP QUINTANA i F. GONZÁLEZ. En dames l'equip format per les germanes ESPINOSA aconseguia el 4.^{art}. lloc de la general. La M. PERUGA, J. ANGLADA i PIERRETTE TORRES, feien el primer lloc d'un especial, i la M. VILA, A. CURT i ANNA SERRA el segon lloc. En infantils l'equip d'en JORDI ROS, XEVI ROS i MIQUEL RIBOT, feien el segon lloc.

I Trofeu in Memoriam Pere Vila

A partir de les 9 del matí, es va celebrar aquest torneig en memòria de qui fou el fundador del nostre club, PERE VILA. Anteriorment, s'havia posat un ram a la placa commemorativa que el club en el seu dia li va dedicar. Abans de començar les partides se li va guardar un minut de silenci, cosa que amb emoció varen fer tots els presents.

La classificació d'aquest torneig va quedar de la següent manera: guanyadors del torneig i Medalla de Plata a l'equip

format per J. ROS, PEP QUINTANA i J. GÓMEZ. El segon lloc i medalla de Plata a l'equip de A. PERUGA, J.M. NOGUÉ i M. TORRES. El tercer lloc a l'equip de la CARMEN PUIGDEMONT, LLUÍS GARCIA i P. CANADELL. El quart lloc per GALAN. PACO MARTÍN i LA PAULA. A consolant el primer lloc i Medalla de Plata fou per la tripleta de A. ECHAVE, CATALINA SERRA i N. ROS. El segon lloc l'equip d'en DAVID ROS, MARIA PERUGA i A. ROCA. El tercer lloc fou per a en M. ROS i ANTÒNIA CURT i el quart lloc per a ANNA SERRA, A. BOO i ADELINA SÀNCHEZ.

I Nits de club. Dies 3-4 i 5 de Juliol

A les 10 del vespre, del dia 3, es varen començar les primeres nits de club, les quals, amb força assistència de jugadors, es varen fer les corresponents partides. Al final la classificació va quedar de la següent manera. En primer lloc i guanyadors l'equip format per la PAULA i en JULI GÓMEZ. En segon lloc A. MUÑOZ, P. FRAIXINO i SERGI CAMA. Al final hi hagué un refrigeri.

Concurs a Lloret de Mar. Dia 14 de juliol.

Varen anar a LLORET tres tripletes del nostre club, i la tripleta formada per A. MUÑOZ, J.A. HIDALGO i J. GÓMEZ, aconseguiren fer el quart lloc de la general. Es va fer un dinar amb bufet lliure, que sembla que va ser del grat de tothom.

II Nits de club. Dies 16-17 i 18 de Juliol

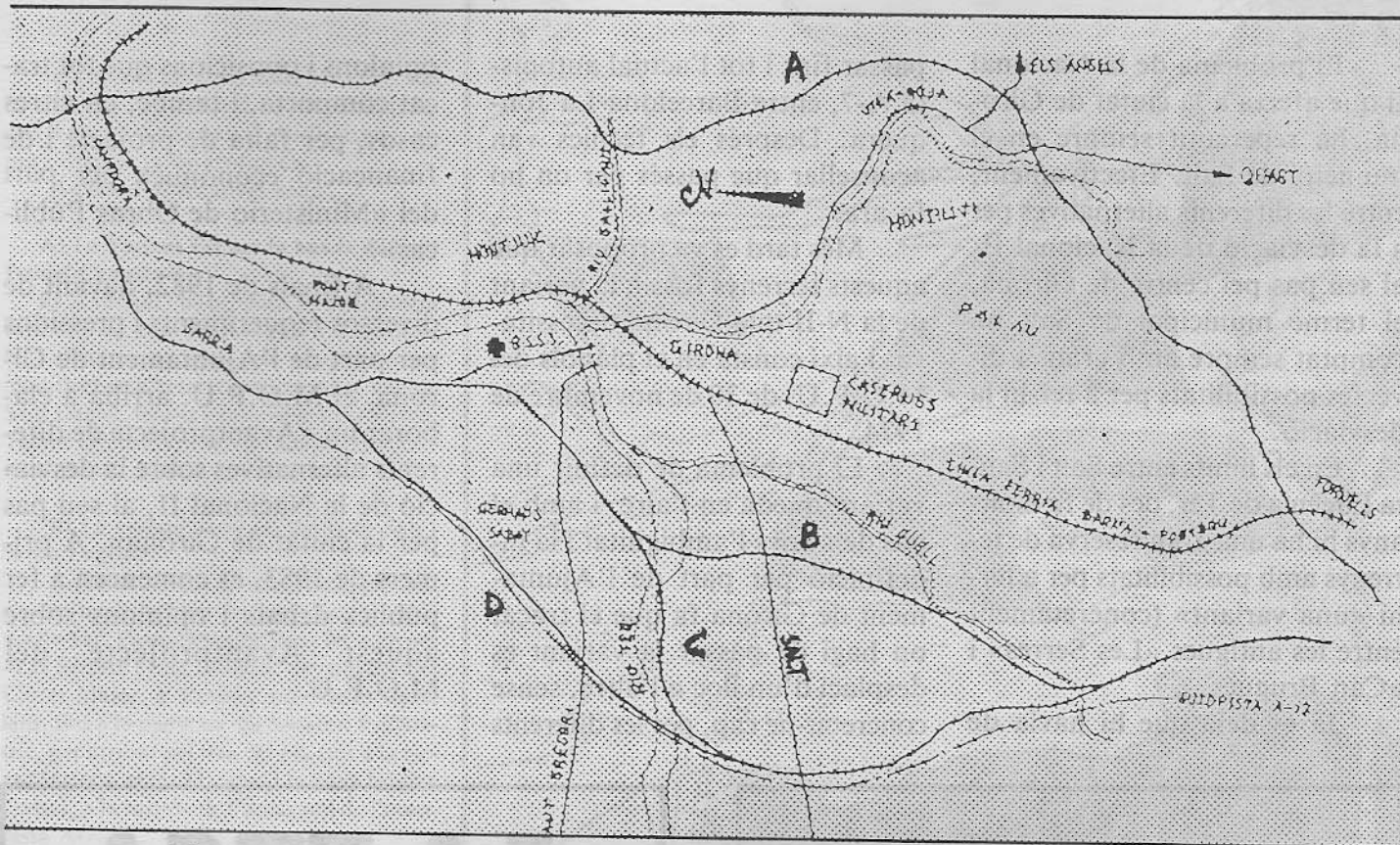
A les 10 del vespre, es varen començar les segones nits de club, i al final de la tercera jornada la classificació va quedar de la següent manera. En primer lloc, i per tant guanyadors, l'equip de A. MUÑOZ, A. ECHAVE i J.M. NOGUÉ. En segon lloc, M. ROS, M. TORRES i CATALINA SERRA i en tercer lloc, en J. TORRES, A. CURT i F. MÀRQUEZ.

No podem acabar sense donar les gràcies a la Sra. Carme Puigdemont i al seu marit J. Ribot, per les atencions rebudes durant tot el temps que han estat portant el bar del Casal, prova que han tornat a demostrar en aquest torneig al fer-se càrrec dels premis obsequiats als equips guanyadors. Els desitgem molta sort i que sàpiguen que no els oblidarem. Es va acabar amb un refrigeri a base de pastes i xampany.

Confiteria Pastisneria
J. Negrell
Grecò
Nº 2-4
Tel. 230758
SALT
204983 CAT

ACADÈMIA SALT
CLASSES DE: B.U.P. • E.G.B.
ANGLÈS i FRANCÈS
C/. Major, 246 • Tels. 23 11 64 - 23 98 46
SALT

La Nacional II: una variant problemàtica

Els quatre projectes definitius de com s'ha de desviar la Nacional II queden reflectits en aquest plànol.

El tema de la Nacional II és un tema viu i punyent. La necessitat d'una variant que desplaci l'actual carretera que avui passa pel Centre de Girona, (carretera de Barcelona/Ronda Ferran Puig), s'ha convertit en un permanent debat públic que avui està de més actualitat que mai.

Girona vol treure la N-II del centre de la ciutat. El problema del nou traçat afecta, però, no només a Girona, sinó a uns quants municipis de les rodalies, i afecta també de manera important a Salt.

Per on ha de passar la variant de la N-II? Per on no ha de passar? Què hi diu Girona? Què hi diuen els altres municipis?

A les planes de LA FARGA hem volgut portar les opinions dels pobles afectats. També volem fer-nos ressó del que pensa Salt i del que ha dit el nostre consistori.

I tot això lligat amb el problema del trànsit a Girona i a la seva àrea urbana. La incidència del problema és de tots i la seva solució ha de venir amb l'aportació de tots.

Aquest reportatge ha estat realitzat pels redactors de La Farga JOSEP M.ª OLIVERES, que ha tingut cura de les entrevistes amb els batlles dels municipis de la rodalia de Girona, EMILI GISPERT que ha tractat sobre la problemàtica del trànsit a Girona i MARTÍ FITA, que ha escrit sobre la Nacional II i el poble de Salt. Les fotografies són de MANEL LLADÓ.

Salt i la Nacional II

El problema de la Nacional II que afecta a la ciutat de Girona, ha repercutit sempre en el municipi de Salt. Efectivament, entre les diferents alternatives per a la desviació de la Nacional II, al seu pas pel centre de Girona, el terme municipal de Salt ha comptat sempre amb grans i diverses possibilitats per a fer-hi la desviació.

En els límits entre Salt i Santa Eugènia de Ter, des de fa molts anys hi ha una gran reserva de terrenys amb possibilitats per a fer-hi «una variant» (concretament entre les antigues «Les Serres» i «Can Brugués»).

Ja es deia que hi havia de

passar fins i tot l'actual autopista A-7, entre Barcelona-La Jonquera. Després els tècnics van aconsellar que passés per on ho fa ara.

Més tard es va proposar que aquests terrenys fossin la variant de la N-II que Girona necessitava, i així consta en el plànols del M.O.P.U. de 30 de novembre de 1974.

El problema de definir una variant queda en l'aire, i amb el pas dels anys l'ambigüitat i la indefinició per part de l'Ajuntament de Girona fa que el traçat on hagi de passar la variant es desplaci d'un lloc a l'altre, sense concretar-ne cap, per les diferents

opinions i oposicions que tot traçat comporta, i també, en altres casos, per falta de projecte i de finançació econòmica per part del «Ministerio de Obras Públicas».

A finals de 1982, davant de diversos requeriments i pressions per part de l'Ajuntament de Girona, el M.O.P.U. arriba a elaborar un «Avantprojecte de diferents alternatives sobre la desviació de la Nacional II, al seu pas per la ciutat de Girona». A primers de 1983, es comencen a fer públics debats i opinions sobre aquest Avantprojecte del M.O.P.U.

ESPORTS

WERNER

TOT PER A L'ESQUÍ

Francesc Macià, 10
Xamfrà Guimerà
Tel. 20 76 51
SALT

LA TECA

JOSEP M.ª DUBÉ

ENCARREGUEU AMB
ANTELCIÓ:

Sarsueles i paelles
Pollastres a l'ast
Conills a l'ast
Ànecs a l'ast
Canelons

Calamars a la romana

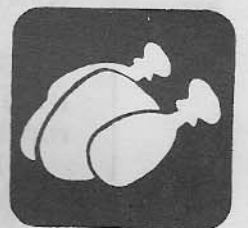
Plats cuinats

Tripades, cargols, etc.

EXTENS ASSORTIT DE VINS I ESPUMOSOS

Carrer Major, 9
Telèfon 23.94.79

SALT

Les 4 alternatives del M.O.P.U.

Els traçats que proposa el M.O.P.U són bàsicament, 4. Alguns d'aquests traçats tenen el seu punt d'origen (Fornells) com a comú i després es diversifiquen.

Aquestes alternatives són:

A) La Variant Est per la banda de Sant Daniel-Campdorà.

És la variant que proposa específicament el M.O.P.U. com a més lògica i econòmica. No obstant això el seu traçat, de no modificar-se, afectaria greument La Vall de Sant Daniel, fent-la irreversiblement malbé. També afecta Fornells, on caldria modificar-ne el traçat. Així com Campdorà.

B) La variant entre els límits de Salt i Santa Eugènia.

Aquesta variant dividiria i mig partiria els dos nuclis urbans de Salt i Santa Eugènia de Ter. Passaria també entre les antigues «Les Serres» i Can Brugués, per travessar el Carrer Major, el Passeig dels Països Catalans, fins a la punta est del Sanatori Psiquiàtric, per arribar pel mig del pla fins a la riera Marrocs, entre Margesa i la nova fàbrica Gassol, a la sortida de l'accés sud de l'autopista A-7.

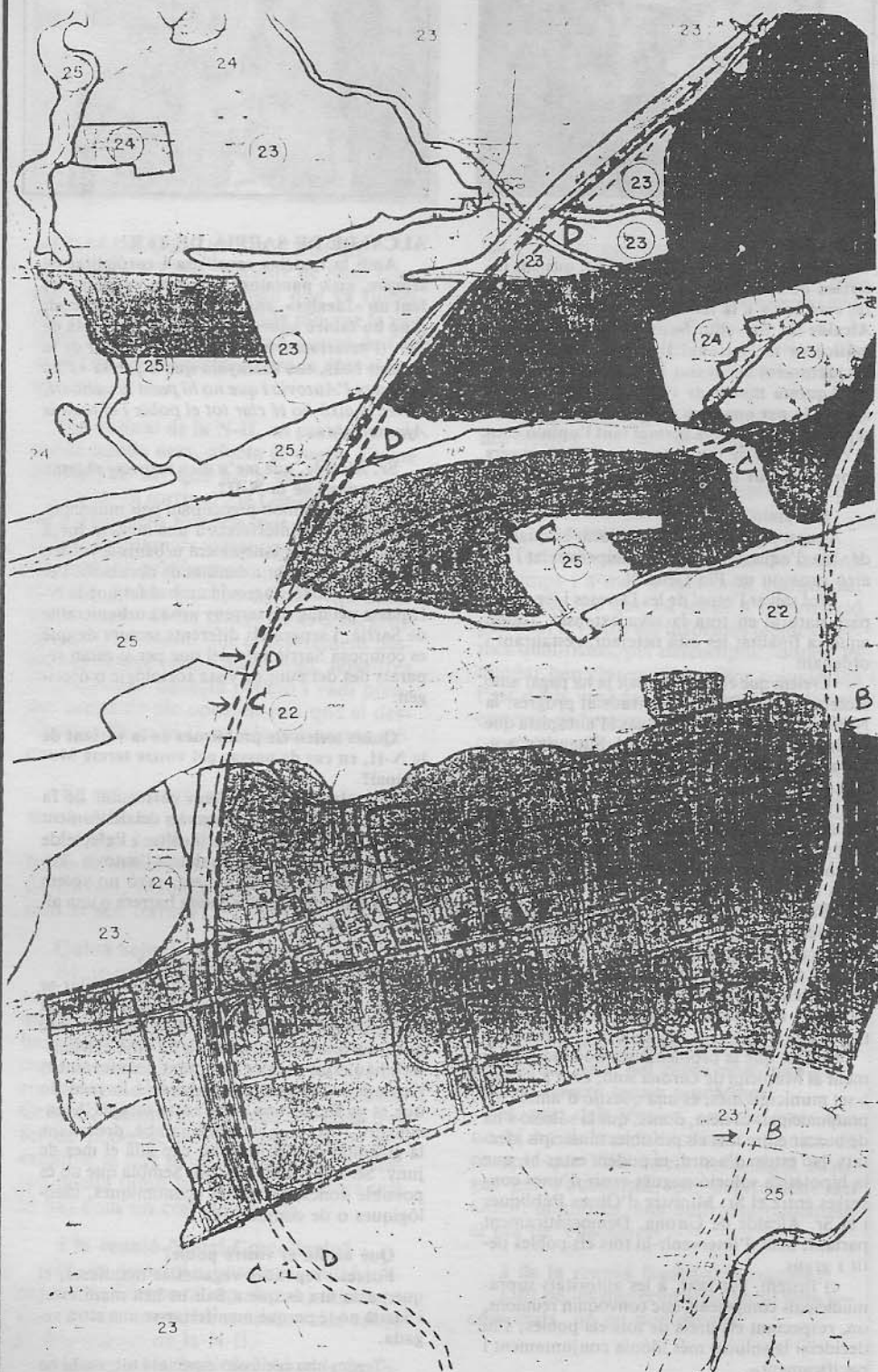
C) La variant de les Deveses de Salt.

Partint també de Fornells, aniria paral·lela a l'autopista, podent afectar a empreses com Frigorífics del Ter, La Gassol, etc. ja que recorreria per la seva banda est.

Un cop passat el Rec Monar, i en forma de biaix travessa les Deveses del Ter, mig partint-les i creant una barrera. Després es perllonga fins al nou polígon de Fontajau, travessant-lo pel mig, fins a la Residència «Alvarez de Castro». Aquesta variant crea importants problemes ecològics i urbanístics pel que fa a Salt, sobretot a la zona de les Deveses.

D) La variant paral·lela a l'Autopista, fins a Sarrià de Dalt.

El traçat és en el seu començament el mateix que la variant 3. En comptes però, de travessar pel mig les Deveses, segueix paral·lelament a l'autopista fins a travessar el riu Ter, i continuar així arran d'autopista fins a Sarrià de Dalt. Té l'inconvenient, a part dels problemes de Salt, que no soluciona els actuals problemes que, avui, l'autovia de Sarrià de Ter està causant, sinó que els consolida i els potencia.

De les 4 alternatives de variant de la N-II previstes pel M.O.P.U. 3 afecten plenament el terme municipal de Salt.

La B o variant de Santa Eugènia de Ter.

La C o variant de les Deveses.

La D o variant de Sarrià de Dalt.

ALCALDE DE SALT

Per a conèixer l'opinió de Salt, que ens interessa de manera especial, hem cregut oportú fer referència a la moció presentada pel propi Alcalde Sr. Salvador Sunyer, sobre la problemàtica de la Nacional II a Salt, en el ple de l'Ajuntament del passat 11 d'octubre de 1985.

Aquesta moció de l'alcaldia fou votada i aprovada per unanimitat de tots els regidors, i representa de manera formal tant l'opinió com el compromís de l'Ajuntament de Salt envers el problema de la N-II, pel que fa a la nostra vila.

Diu així:

Aquest Ajuntament vol millorar la qualitat de vida d'aquest municipi tan superpoblat i per això promou un Pla General.

Vol salvar l'espai de les Deveses i fer-ne un parc natural en tota la seva extensió, i amb aquesta finalitat les està netejant, restaurant i ordenant.

Creiem que el poble de Salt ja ha pagat amb escreix el seu tribut de servituds al progrés: la Nacional 141, la fàbrica de gas i l'autopista que va mig partir el terme municipal. S'hauria d'acabar aquella tendència a posar totes les coses incòmodes o perilloses a Salt.

Volem afegir, encara, que des del punt de vista de la conservació de la natura, tan important és la Vall de Sant Daniel com les hortes de Vilablareix, els boscos de Montfullà o les Deveses de Salt.

És per això que aquesta Alcaldia-Presidència proposa al Ple de l'Ajuntament l'adopció del següent acord:

a) Respecte a la proposta de desviació de la N-II al seu pas per Girona, aquest Ajuntament s'oposa i s'oposarà rotundament a qualsevol traça que circuli pel nostre terme municipal.

b) Atès que la problemàtica no afecta solament al Municipi de Girona sinó, com a mínim a set municipis més, és una qüestió d'àmbit supramunicipal. Creiem, doncs, que la solució s'ha de buscar entre tots els possibles municipis afectats. No estem d'acord, ni podem estar-hi, que la hipotètica solució pogués venir d'unes converses entre el Sr. Ministre d'Obres Públiques i el Sr. Alcalde de Girona. Democràticament parlant, hem d'intervenir-hi tots els pobles petits i grans.

c) Instem, per tant, a les autoritats supramunicipals competents que convoquin reunions, on, respectant els drets de tots els pobles, s'hi decideixi la solució més idònia conjuntament i pacíficament».

ALCALDE DE SARRIÀ DE TER

Amb la mateixa senzillesa i cordialitat de sempre, amb pantalons i jaqueta vaquers, tot fent un «Ideales», ens rep en Jordi Cañigueral; si no ho sabíeu aquest és l'Alcalde de Sarrià de Ter, (l'enterramorts del poble). Al parlar de la variant N-II, ens assenyala que a Sarrià «s'ha de treure l'Autovia i que no hi passi la variant!, almenys això ho té clar tot el poble i el mateix Ajuntament».

Sr. Alcalde, què me'n dieu respecte al tema de la variant de la N-II?

És un tema molt preocupant pels municipis afectats, ja que interfereix d'una manera força important el seu planejament urbanístic i el seu embossament quant a densitat de circulació. Per a nosaltres, això s'agreuja amb el fet que la N-II passa pel mig del terreny urbà i urbanitzable de Sarrià, i separa els diferents sectors de què es compona Sarrià més del que per si estan separats des del punt de vista sociològic o d'origen.

Quins serien els problemes de la variant de la N-II, en cas de passar pel vostre terme Municipal?

Nosaltres, el que estem perseguint de fa temps, inclús abans que es parlés del desviament de la N-II, és treure la perillositat i l'efecte de barrera que representa actualment l'autovia. Volem que es faci el desviament, però no volem que sigui mantenint-se aquesta barrera o una altra de nova.

I la reunió Nadal-Coscolluela?

Bé, jo crec que cadascú mira d'espavilar-se pel seu cantó, però seria fàcil dir que seria una cosa partidista o interessada. En contra, jo crec que les gestions que Nadal ha fet amb el Ministeri, han estat sempre comptant o sotmetent el parer dels diferents Ajuntaments. Jo recordo que es va signar una carta entre tots els Ajuntaments, i crec que el de Salt també, demanant la gratuïtat de l'Autopista, cap allà el mes de juny. Seria la millor solució. Sembla que no és possible doncs, per raons econòmiques, ideològiques o de conjuntura.

Què hi diu el vostre poble?

Forces i repetides vegades es manifestà, el que passa ara és que a Salt us heu manifestat i Sarrià no té perquè manifestar-se una altra vegada.

Tenim una comissió especial i tot, on hi ha representants de veïns, per estudiar el tema del desviament i de l'autovia, i de tant en tant, quan hi ha ocasió, ens reunim i sempre va pel mateix cantó. El pla entre el riu i la muntanya, està travessat per la N-II, en forma d'autovia; l'autopista no pot permetre una altra nova via important, ans al contrari, ha de desaparèixer l'actual N-II (autovia). I això ho té clar tot el poble, i, evidentment l'Ajuntament!

ALCALDE DE QUART

Pere Cabarrocas, l'Alcalde de Quart, diu que si la variant passa per les Gavarres, és perquè hi ha interessos creats pel mig, i el que digui això, vol dir que no aprecia ni respecta la naturalesa. Les Gavarres és la bomba d'oxigen dels municipis que l'envolten i hem de mirar de salvaguardar-la.

Sr. Cabarrocas, respecte al tema de la variant de la N-II, què me'n podeu dir?

Home, és molt necessària la variant? Fa cap a 7 ó 8 anys que se'n ve parlant i encara s'ha de fer, fins ara s'ha anat passant.

Hi ha d'haver una solució?

I tant, ja ho crec, ha de ser-hi i s'ha de determinar de seguida, perquè si no, ho farà el Ministeri i encara en sortirem més perjudicats tots. Sembla que la solució que se'ns vol imposar és l'est; ara, s'ha de veure en definitiva si realment, aquesta solució es pot modificar. Nosaltres, recolzaríem aquesta opinió si no hi haguéssim dos temes molt importants: a Fornells les hi travessa el poble, i l'altre, el de la Vall de Sant Daniel..., al nostre municipi ens afecta molt poc al passar pel lateral de l'Onyar.

Darrerament se sent a parlar d'una sèrie de proposicions: les Gavarres, sembla que l'Autopista ja ha quedat descartat... etc. Tots els municipis hem d'anar a buscar una solució per Girona. Girona no s'ha de treure el mort de sobre i carregar-nos-el a nosaltres. També entenc que Girona és endinsada en un clot, i per on ha de passar aquesta variant?

Nosaltres, amb la proposició de les Gavarres, hi estarem totalment en contra, encara que pot ser la més viable, però pensem que si ens hi instal·len aquesta autovia, d'aquí 7 ó 8 anys les Gavarres deixarà d'existir com a rica zona muntanyosa, perquè tot serà cremat. Tota la caça que hi ha desapareixerà. Quina muntanya trobaríeu que hi haguéssim tants senglers com aquesta? La zona de les Gavarres, jo sé que hi ha gent molt interessada en què passi per aquesta zona. I si se n'ha sentit a parlar és per un grup de gent (x), que no sé perquè hi tenen aquest interès, potser perquè en un futur pugui ser tot urbanitzable.

La persona que digui de fer passar aquesta variant per les Gavarres és ben bé una persona que no té respecte ni aprecia la naturalesa, és un espai natural que ens hem de guardar ben bé de malmetre i hem de mirar de salvaguardar-lo.

I la reunió solitària Nadal-Coscolluela?

Mira, això ho trobo malament, és discutible, perquè la primera reunió que es va tenir hi havia tots els Ajuntaments. D'ençà d'aquella vegada no se n'ha mantingut cap més, d'Ajuntaments-Ministeri. Crec que s'ha de discutir entre tots els Municipis. Seria denigrant que algun d'aquests municipis digués que ha de passar per les Gavarres, perquè a part del que he dit, els grups ecologistes també hi dirien la seva.

ALCALDE DE FORNELLS DE LA SELVA

En Benet Garriga i Fernández, l'Alcalde d'aquest petit, senzill, tranquil, i arraconat poble d'encara no un miler d'habitants, ens diu que la solució és la variant est, «malgrat que trenqui el poble i que ens faci una muralla a l'entrada».

Sr. Alcalde què me'n dieu del tema de la variant de la Nacional II?

És un tema força pelut, eh! Nosaltres estem completament en desacord amb la política que està portant en Nadal, de voler-ho negociar ell sol; per això, l'altre dia quan vaig veure les declaracions d'en Sunyer, doncs em va semblar que eren molt adients i a més a més les recolzo completament! Nosaltres sabem, i és una de les coses que sempre hem dit, que la variant oest no, per Salt i Sarrià ja no us poden posar res més. Jo donaré suport al fet que aquesta variant no hi passi.

Ara bé, jo crec que és entre tots que ens ho hauríem de mirar, possiblement l'est és una de les solucions més adients, però és que, tal i com està redactada, per Fornells tampoc és correcte. Des d'un bon principi, nosaltres vam dir que la variant est havia de sortir del Polígon de Riudellots de la Selva i arribar al Polígon de Celrà. I aquesta és la nostra proposta. Suposo que s'ha d'estudiar, ja que s'haurà de creuar la muntanya dels Angels i Montnegre, i els ecologistes hi diran la seva. En la Selva Negra Alemanya, també hi passa una gran Autopista....

La solució viable que hi veieu, doncs, és la variant est?

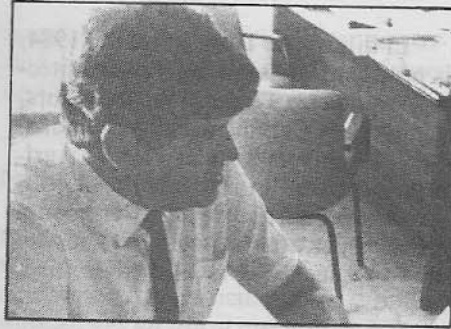
Sí, sí, sí.... perquè per aquí no afectaria a nuclis urbans. El que sí afectaria serien terres de conreu, boscos.... que a darrera hora les expropiacions són menys cares.

Així, Sr. Garriga, quins inconvenients hi teniu?

Home mira, primer ens parteix la zona industrial, segon ens parteixen el poble, ens fan una muralla a l'entrada i ens travessen el gran pla de conreu de Fornells.

Què hi diu la gent del poble, s'ha manifestat al respecte?

No, no, no, com que no ens afecta massa quant a terreny urbà, com aquestes grans poblacions, Salt, Sarrià.... i com que quedem aïllats de la carretera, ningú no ens ha vingut a dir res, eh?

ALCALDE DE SANT GREGORI

Joaquim Vidal, Alcalde de Sant Gregori, amb un Montecristo que va fumejant, entre xuclada i xuclada diu que la variant de la N-II, és un pla General de Girona i ho ha de resoldre Girona dins el seu terreny.

La variant de la N-II, en cas de passar per la banda oest, afecta el vostre Terme Municipal, oi? què me'n dieu?

Quan va sortir el Pla General de Girona a exposició Pública, per l'article 125, hi havien diferents variants, i una d'aquestes passava precisament per Sant Gregori, o sia: passava pel cantó oest de l'autopista. Arran de les al·legacions d'un grup de veïns, no volent que el desviament passés pel nostre terme municipal, nosaltres vam afermar aquesta petició i vam prendre acord de ple oposant-nos que el desviament de la N-II passés pel nostre terme.

En quins punts us afecta, o quin argument utilitzeu perquè no hi passi?

Bé, era un Pla General de Girona i qui ho ha de solucionar ha de ser l'Ajuntament de Girona, i creiem que s'ha de resoldre dins el seu terreny.

Quina solució viable hi veieu?

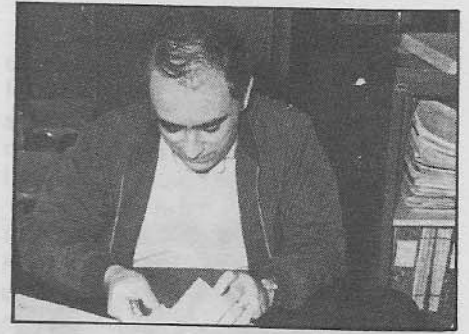
Bé, jo no sóc tècnic, però buscant una solució per a la gent de Sant Gregori crec que hauria de sortir una carretera de la urbanització de Fontajau i que anés a sortir cap a la plaça de braus, o cap allà els Maristes. Així d'alguna manera, per a Sant Gregori, facilitaria l'entrada a Girona o el fet de poder-se adreçar cap a Salt, per exemple ja que la urbanització de Fontajau queda (amb la colla de semàfors que hi ha) com un coll d'ampolla.

I la reunió Nadal-Coscolluela?

Bé, en principi a nosaltres, ni l'Ajuntament de Girona ni cap altre Ajuntament del voltant, no ens ha consultat mai sobre el desviament de la N-II.

Quant a la reunió de l'Alcalde de Girona amb el Ministre: ningú no em va convidar.

Si el desviament ha de passar pel municipi de Girona, crec que ho haurien de solucionar Nadal-Coscolluela. Si és una cosa que afecta a diversos municipis, ho han de negociar tots aquests municipis amb el Sr. Coscolluela.

ALCALDE DE VILABLAREIX

L'Alcalde de Vilablareix, en Josep Molas i Ollé, ens diu que tant tècnicament com políticament ho tenen decidit de fa ja temps: «pel nostre cantó no, per l'est. Tot i que la Vall de Sant Daniel s'hauria de tractar amb afecte».

Sr. Alcalde, què me'n podeu dir del tema referent a la variant de la Nacional II?

Que és suficientment important com perquè es resolgui d'una vegada.

I el vostre municipi?

Tenim la decisió presa des de fa molt de temps i a més a més molt clarament. Nosaltres des que va sortir a informació pública, i, vistos els informes tècnics, tècnics qualificats, per descomptat, doncs, va quedar ben clar que la millor solució era l'est, i a la vegada va quedar refrendat pel concurs de la gent en la informació pública, que va sobrepassar el 60% de la majoria d'edat de la població que va concórrer a manifestar-se en aquest sentit. Per tant, si tècnicament havia de passar per l'est, potser aquí s'hi havia de fer l'esment de tractar amb més afecte la Vall de Sant Daniel. Però si tècnicament era clar que havia de passar per l'est, políticament, Vilablareix es va manifestar en aquest sentit, que la volia per l'est, la decisió era ben clara, cosa que hem mantingut en tot moment.

Quins són els arguments que utilitzeu perquè no passi pel cantó oest, que afectaria el vostre terme municipal?

A part dels tècnics, sembla ésser que no hi ha dubte políticament. Tenint en compte que Vilablareix ja ha sigut castigat per l'autopista, pel desviament del Güell, aleshores, ens destrossa totalment el pla de Vilablareix.

I de la reunió Nadal-Coscolluela?

Oh! bé, és que com aquí no hi vam ser convidats, no en puc dir res.

Emmarcat en el procés de traçar les grans directrius del Pla General d'Ordenació Urbanística de Girona, una comissió dels diferents col·legis professionals de la ciutat veïna va elaborar, l'any passat, un informe tècnic en el qual, entre d'altres coses, s'abonava la creació d'una via urbana com a solució de la variant de la Nacional II, sumada a una reconducció del trànsit de Girona, Salt i Sarrià, a través d'una xarxa viària coherent. En el mateix informe, signat el 19 de juliol del 1984, s'explicava quin era —i continua essent— el principal problema del trànsit de Girona.

El dijous dia 19 de juliol del 1984, els presidents dels col·legis d'Arquitectes, Arquitectes Tècnics i Aparelladors, Enginyers de Camins, Enginyers Industrials i Enginyers Tècnics i Pèrits Agrícoles, signaven un informe de 13 folis a través del qual aportaven diverses suggerències per a la redacció del Pla General d'Ordenació Urbanística de Girona.

El problema del trànsit gironí.

Basant-se en l'estudi de Tràfic i Transport de la ciutat de Girona, Salt i Sarrià, fet per INTRA i ICEC l'any 1982, i l'estudi de la xarxa arterial de Girona «Prognosis de Tràfic i Planejament de la Xarxa», fet pel MOPU l'any

1972, l'informe dels col·legis professionals determinava un moviment de 50.000 vehicles per dia en la direcció Girona-Salt i Salt-Girona, i en canvi, en direcció Barcelona-França i viceversa el moviment és de l'ordre de 6.000 vehicles per dia. «Per tant —diu textualment l'informe— el trànsit important que cal resoldre no és el nord-sud i la inversa (Barcelona-França) sinó el trànsit intern general per les pròpies necessitats de la ciutat en el sentit est-oest i inversa». «Vistes aquestes dades, dedueix que la solució a la variant exterior que resolgui el trànsit de pas nord-sud no és en aquests moments la principal prioritat quant a viabilitat».

CARLES GIL

(Fotògraf)

Reportatges fotogràfics • Publicitat
Muntatges • Revelats i
Fotocòpies

C/. Llarg, 5
Tel. 23 44 26

SALT

RESTAURANT LA BRASA

Els ofereix les especialitats

CARNS, CARGOLS I
ESCAMARLANS

C/. Major, 260
Tel. 23 14 15

SALT

Variant en forma de via urbana

Per tot això els col·legis professionals abonaren la proposta de variant coneguda per la solució «A», és a dir, aquella que contempla la variant en forma de via urbana, lligada a la creació d'una xarxa viària que reconduïx i permeabilitzi el trànsit més important de Girona, Salt i Sarrià.

La situació actual

La vinguda del ministre d'Urbanisme i Obres Públiques, a Girona, el mes de setembre passat, ha accelerat el procés per trobar la solució definitiva a la variant. Javier Sans de Cosculluela va dir que si abans del dia 31 de desembre d'aquest any, els municipis que hi estan embolicats no es posen d'acord, serà el

mateix MOPU qui decidirà per on passarà la variant, abans del 31 de febrer de l'any vinent.

Nadal aposta per l'Oest.

A Joaquim Nadal, alcalde de Girona, no li agrada gaire parlar de la variant. Amb tot, afirmava a LA FARGA que per a l'Ajuntament gironí, la millor solució, «és un traçat que ajudi a estructurar la xarxa viària per l'Oest». En el moment d'escriure aquestes ratlles els alcaldes de gairebé tots els municipis possiblement afectats per la variant ja han mantingut dues reunions —i en faran més— per parlar del problema que s'ha plantejat amb la variant, entre d'altres temes.

Segons Joaquim Nadal no van precisament en el camí de consensuar la solució que l'Ajuntament de Girona considera més oportuna —traçat per l'Oest que estructurï la xarxa viària de tota l'àrea urbana—.

«S'està intentant —diu Nadal— trobar fórmules que serveixin per a tot-hom». Evidentment, el batlle de Girona no vol ser gens explícit: «en aquests moments no es pot dir res; abans d'acabar l'any se sabrà». De les possibilitats que hi ha ara damunt la taula no es decanta públicament per cap. «Totes són possibles».

La variant N-II per Salt. Conseqüències

Com veiem, de les 4 alternatives que proposa el M.O.P.U. 3 afecten de manera important el terme de Salt. Excepte l'alternativa A (solució Est), les altres tres plantegen barreres importants a un municipi com Salt que té un terme reduït (6'41 km.²) si el comparem amb la majoria de municipis de Catalunya, i té també una notable concentració demogràfica i urbana.

Així mateix, cal contemplar no solament el pas de la N-II en si, sinó tota la xarxa d'accessos, connexions de vials, bucles, etc. que se'n derivarien. Tota la part de la Torre Mirona, el pas pel Carrer Major, el Pg. dels Països Catalans, etc. serien afectats per connexions d'accessos a la N-II. Inclús dins la mateixa Zona Esportiva, el M.O.P.U. hi té dibuixat una carretera d'accés a la N-II que passaria entre la piscina i el cementiri municipal.

La variant de la N-II per Salt, qualsevol que sigui l'alternativa, crearia greus problemes urbanístics i ambientals. Dividiria parts del poble, avui fàcilment comunicades, per a convertir-les en inaccessibles. Generaria nous problemes que se sumarien als molts que Salt té per a resoldre.

Salt no pot hipotecar el seu futur amb noves barreres, i per això no vol la N-II al seu terme.

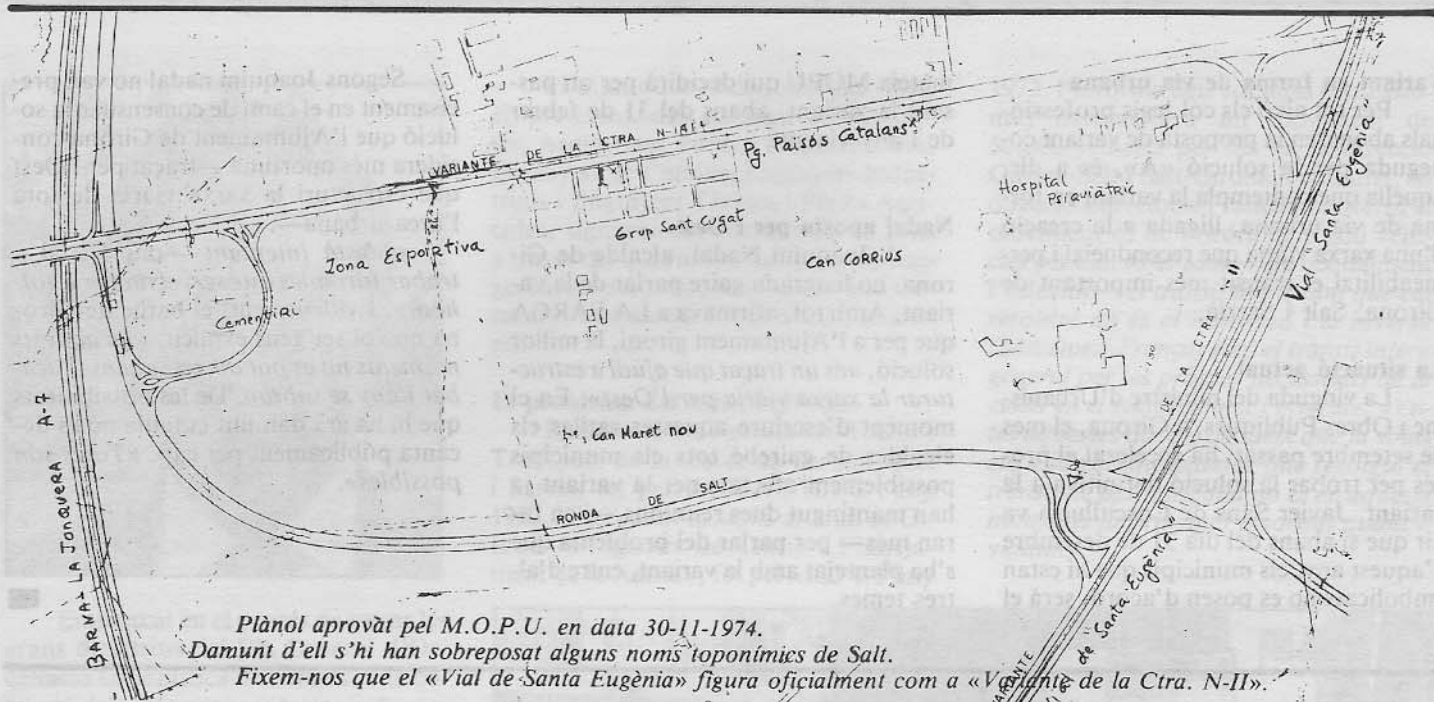
Per altra banda, sempre s'ha proposat com una possible solució la gratuïtat de l'autopista. Segons s'ha confirmat, però, aquesta solució per ara és utòpica i impossible.

Una alternativa seria, a l'est de la variant Est. Una alternativa per les Gavarres, que no travessi ni afecti de cap manera la Vall de Sant Daniel (Espai natural protegit i d'un valor ecològic i paisatgístic molt important).

A partir de l'alternativa est proposada pel M.O.P.U. cal buscar nous dissenys que no afectin, com ho fa l'actual traçat, ni la Vall de Sant Daniel, ni el nucli urbà de Fornells de la Selva o Campdorà.

La variant, com més a l'est millor.

NACIONAL II

Cartes a La Farga

OBJ. ESCRIP.T
PAPERERIA
LLIBRERIA

les mil i una

C/ Llarg, 9 Tel. 23.95.18 SALT

SALT

La Nacional II per Salt?

Tothom es vol treure el mort de sobre com si no calgués enterrar-lo. Girona no el vol a St. Daniel. Salt, tampoc al seu poble, Sarrià i Vilablareix tampoc. Ja s'està oferint a Fornells i Quart, però suposo que són els qui més raó tenen per a no voler-lo.

I el mort s'ha d'enterrar, perquè sinó, en patirem les conseqüències més que ningú, Girona, Salt i Sarrià. O ens posem d'acord o vindrà l'enterramorts (el ministre de torn) i passarà per sobre d'interessos de pobles. Potser no, de segons quin alcalde i tot per no trobar una solució viable, la menys perjudicial de les efectives.

Que la Nacional II passi per les Gabarres no és una solució per Girona, i parlar de la gratuïtat de l'autopista ja es veu que és picar ferro fred. Per St. Daniel no ho veig acceptable per la destrossa ecològica que comportaria. I per Salt? Només hi veig problemes econòmics.

Parlem de la Nacional II i qui en pateix les conseqüències: Girona, perquè queda col·lapsada pel trànsit. Salt, per les interrelacions amb Girona. Sarrià, perquè els parteix el poble pel mig i és un contiu de greus accidents. Tots els que en patim els efectes hem de buscar una solució, però a casa nostra, no pas encolmant el mort als veïns.

Totes les propostes de desviació que no passin per Salt, no seran cap solució per al poble. Passant arran d'autopista s'aconseguiria: que tot el trànsit que va o ve de l'autopista per amunt (inclòs la zona industrial de Salt), que no té necessitat d'anar a Girona, es desviés a dreta o esquerra abans d'entrar al poble, molts vehicles de Salt farien el mateix camí. A més hi hauria una sortida directa cap a St. Gregori o viceversa.

Això sí, res de tocar les Deveses. Paral·lela a l'autopista fins passat Sarrià. Aquí és on s'haurien de posar d'acord els tres ajuntaments. Si no és així, per qualsevol altre lloc que passi no serà cap solució per a Salt.

Ara bé, també s'ha de pensar que als possibles propietaris afectats no els farà cap gràcia que els expropiïn els terrenys. Per aquí hauríem de començar. Crear un fons comú municipal, pels tres ajuntaments, per a satisfer les compensacions justes del valor actual dels terrenys a partir d'allà on no arribés l'Estat.

EL FUSTER DEL CARRER LLARG

Fluor-Aigua potable i Càries dental

És ben cert que el projecte de l'Ajuntament de Girona, amb el ple suport de la Conselleria de Sanitat de la Generalitat de Catalunya, de posar fluor a l'aigua potable ha provocat una demanda d'informació a nivell popular que encara està per satisfer. Des d'aquestes pàgines voldria contribuir a posar dades i informació a disposició de la gent del carrer.

Què és el fluor?

És una substància química natural que entra en la composició de l'organisme humà (molt semblant al clor que posen a l'aigua) i que en més o menys quantitat trobem a l'aigua i en els aliments.

Què és la càries dental?

És una malaltia de les dents. Es produeix una destrucció de l'esmalt de la dent i la seva progressiva destrucció. La causa d'aquesta destrucció és la producció d'àcids per part dels microorganismes que de forma natural tenim a les dents i la boca. Aquests microorganismes necessiten de monosacàrids o disacàrids (sucres refinats, caramels, pastissos, etc...) per tal de produir l'àcid.

Està demostrat que el factor clau de la causa de la càries dental és el consum excessiu de sucres refinats, sobre tot els que mengem entre àpats.

Està demostrat que el fluor, en una quantitat d'1 mg. per litre d'aigua, ajuda a reduir la càries. Aproximadament a la meitat (amb el consum abusiu que fem dels sucres refinats), en els nens que prenguin aquesta aigua des dels primers anys de vida. La seva eficàcia en la dent adulta, (de fet no està ben estudiada), és molt menor, però també està demostrat que, per a un nivell igual de fluor de l'aigua, hi ha més o menys càries en funció del consum excessiu de sucres refinats. S'ha donat algun cas que, després de fluorar l'aigua potable, ha augmentat la càries dental en haver augmentat prou el consum de sucres refinats.

És perjudicial, el fluor, per a la salut?

Amb una ingesta d'aigua dins el normal, no s'han detectat problemes a les dents o als ossos. El perill està en una ingesta molt gran d'aigua o bé en un

error en la dosificació de l'aparell de fluoració. Segons les experiències publicades a EE.UU. tot i que hi ha hagut controvèrsia sobre si augmenta la incidència de càncer, la O.M.S. actualment no troba cap prova que demostrï que el fluor augmenti el risc de càncer i per ara la polèmica es dona per acabada. En algunes poblacions s'ha demostrat un augment del consum de sucres refinats, amb la conseqüent disminució i fins i tot anul·lació dels efectes favorables del fluor. Aquest fet és degut que la gent, considerant-se protegida pel fluor, abandona la vigilància de la dieta.

És molt dubtós que el funcionament del nostre sistema sanitari sigui capaç de detectar alguna anomalia produïda pel fluor, per la qual cosa una de les condicions bàsiques per a poder dur a terme una experiència pilot, segurament no es compleixen a Girona o Catalunya.

Quin es l'efecte del fluor?

El fluor es combina amb el calç de l'esmalt de la dent i aquesta és més resistent a la corrosió dels àcids produïts pels microorganismes presents a la boca i les dents. Cal dir, com ho demostra la història, que les dents dels gironins no han patit mai cap malaltia per manca de fluor.

Hi ha alternatives a la fluoració de l'aigua potable?

Sí, n'hi han:

- Rentar-se les dents amb pastes fluorades.
- Fer glopeigs d'aigua amb fluor a les escoles.
- Campanya permanent per racionalitzar la nostra dieta.

Aquestes mesures són possibles, assequibles econòmicament i en conjunt tant o més efectives que la fluoració de l'aigua potable, a més en requerir una actitud activa per part de la població,

és segur que ajuden a millorar la dieta, en augmentar la consciència de la gravetat de la malaltia i que cal cuidar-se. Per prevenir la càries dental tanmateix, aquestes mesures són més segures que la fluoració de l'aigua potable.

Què fan a l'estranger?

• A EE.UU., el 50% de la població viu en àrees amb aigua fluorada natural o artificial. En molts estats cal un referèndum local per aprovar la mesura.

• A Irlanda la fluoració és obligatòria.

• A Alemanya és prohibida l'any 1978 i a Suècia també l'any 1969.

• A Holanda, les comunitats que vulguin fluorar l'aigua estan obligades a mantenir una doble xarxa d'aigua.

Com a conclusió, veiem que no és una mesura universalment acceptada i que arreu crea polèmica i discussió. Personalment, estic en contra de posar fluor a l'aigua potable, per:

1.— No crec que sigui ètic afegir un element químic a l'aigua que ha de beure tota la població. Pel mateix raonament es poden anar afegint d'altres substàncies i al final no sabríem si prenem aigua o algun líquid estrany.

2.— Crec que és una mesura que pot fer fàcilment que la població abandoni la seva responsabilitat en racionalitzar la dieta. Això no és bó.

3.— Està ben demostrat que hi ha alternatives vàlides a la fluoració de l'aigua potable, com ja hem comentat.

4.— És una mesura que per massa fàcil és aprofitada pels polítics per demostrar que es preocupen de la nostra salut i els estalvia momentàniament la feina d'una millor tasca d'educació sanitària, que la població en general troba a faltar.

Hi ha altres alternatives a la fluoració de l'aigua potable.

...«Qui sap, mare, qui sap... si anys enrera, aquest teu ventre, tan insinuós sempre de futura vida, no em va banyar entre perfums de liles i violes, i qui sap, si no es filtrava l'eco de les rimes dels teus versos, esgrogueïts sota l'esguard de les teves antigalles. Qui sap, mare, qui sap... d'on me ve a mi la poètica....»

Això només vol ser un petit homenatge a la meva mare «La Darna», mai imaginat per ella, però que vull fer-li, ja que des de LA FARGA puc i s'ho mereix. Després de 46 anys de treballar a «la fàbrica» desitjo que no sols en compleixi 60, sinó que visqui molts anys, tant físicament com emocionalment. Que visqui! lluny de sorolls per a ella tan normals, tan rutinàriament «amics».

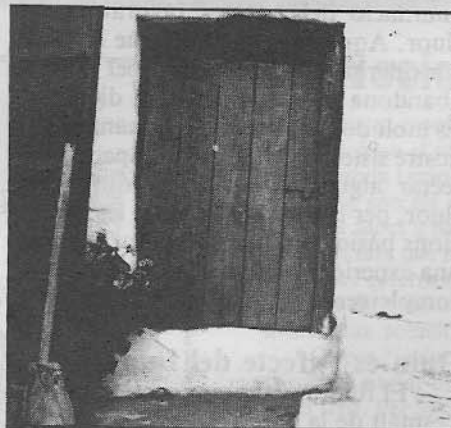
El poema «Per a vosaltres» (i aquí no li estudiaré ni la rima, ni les comes, ni la composició) el va fer ella per a tots els seus companys, que recordarà sempre i que la recordaran.

L'Elionor, l'he triat perquè, en certs aspectes, és un xic el seu mirall.

L'Elionor

L'Elionor tenia catorze anys i tres hores quan va posar-se a treballar. Aquestes coses queden enregistrades a la sang per sempre. Duia trenes, encara, i deia (sí, senyor) i (bones tardes). La gent se l'estimava, L'Elionor, tan tendra, i ella cantava mentre feia córrer l'escombra. Els anys, però, a dins la fàbrica, es dilueixen en l'opaca grisor de les finestres, i al cap de poc l'Elionor no hauria pas sabut dir d'on li venien les ganes de plorar, ni aquella irreprimible sensació de solitud. Les dones deien que el que li passava era que es feia gran i que aquells mals es curaven casant-se i tenint criatures. L'Elionor, d'acord amb la molta sàvia predicció de les dones, va créixer, es va casar i va tenir fills. El gran, que era una noia, feia tot just tres hores que havia complert els catorze anys quan va posar-se a treballar. Encara duia trenes i deia (sí senyor) i (bones tardes).

MIQUEL MARTÍ i POL
(Antologia poètica-la fàbrica)

Per a vosaltres

Si tingués un llapis d'or,
amb or us l'escriuria,
que sou joia de bondat
veure que m'heu apreciat.
Aquí he fet tota una vida,
amb la vostra companyia
fatigues, treball i alegria
fins arribar a aquest dia
per a mi tan desitjat
i no serà mai oblidat,
ja que també us he estimat.
I ara us dic, amb un somriure
i amb una gran emoció,
salut que no ens falti a tots
que això sí que és el millor.
Amb una gran il·lusió
i amb molta valentia
vaig a fer una altra vida,
/ja ens veurem/
Jo no vull pas dir-vos adéu,
que sempre, és un moment trist,
sols vull dir-vos
/fins a sempre/
i que Déu ens acompanyi
a la lluita de la vida,
amb fe, amor i harmonia.

JOANA DARNA BIGAS

Autocars ROCA

C/. Pau Casals, 1

Tels. 23 35 72 - 23 60 59

SALT (Girona)

Viatges col·lectius • Nacionals i Estrangers

De 25 a 60 places - AIRE CONDICIONAT - TELEVISIÓ
VÍDEO - W.C. - BAR

Els francesos, el progrés i la modernització antipopular

L'any 1808, els gironins que estimaven l'*stato quo* i es beneficiaven de les estructures de l'Antic Règim van protagonitzar uns episodis, prou coneguts i divulgats, de resistència a ultrança davant dels exèrcits de Napoleó. Els famosos setges de 1808 i 1809, que la història patriòtica lloa i posa com a exemple d'espanyolitat.

L'any 1823, les coses anaren d'una altra manera. L'Estat Espanyol gaudia d'un règim més liberal i obert, regulat per la Constitució de Cadis. Però les potències europees que donaven suport al sistema reaccionari de la Santa Aliança (Rússia, Prússia, Àustria i França) acordaren, en el congrés de Verona del 1822, que els francesos ocuparien l'Estat Espanyol i hi restablirien l'absolutisme.

El dia 3 d'abril de 1823, a la vigília de l'entrada de l'exèrcit francès a Espanya, el duc d'Angulema, cap de les forces d'ocupació, explicà en una proclama els motius d'aquell envaïment: «*Voy a pasar los Pirineos a la cabeza de 100.000 franceses, pero es para unirme a los españoles amigos del orden y de las leyes, para ayudarles a rescatar a su rey cautivo, a restablecer el Altar y el Trono, a librar del destierro a los sacerdotes, del despojo a los propietarios, a todo el pueblo del dominio de algunos ambiciosos que, proclamando libertad, no preparan sino la esclavitud y destrucción de España.*».

L'entrada a Girona.

L'expedició dels «cent mil fills de Sant Lluís» travessà la ratlla fronterera el 7 d'abril de 1823 i, onze dies més tard, entrava pel Portús el quart cos de l'exèrcit dels Pirineus a les ordres del mariscal Moncey. Els invasors notaren alguna resistència a l'Empordà, però sense gaires dificultats s'encaminaren cap a Banyoles i Girona. El 2 de maig van ocupar la ciutat.

Segons una crònica periodística d'aquelles jornades, «*el Sr. Mariscal se dirigió el 2 de mayo desde Bañolas a Girona a la frente de un regimiento de infantería y de otro de caballería. La carrera estaba cubierta de los habitantes de los pueblos comarcanos, que traspor-*

Fernando VII, anomenat «el Deseado» (1784-1833), rei d'Espanya (1808-1833).

tados de alegría desahogaban los sentimientos de su corazón con el más vivo entusiasmo. El de los habitantes de Girona es imposible de expresarse. Una diputación salió al encuentro de las tropas francesas a Pontmajor. El Ilmo. Obispo a la frente de su clero, el cuerpo municipal y casi toda la población las recibió a la entrada de la ciudad, cuyas llaves se presentaron al Sr. Mariscal, quien las entregó inmediatamente al regidor en nombre de S.M. Católica. Hubo iluminación general por la noche, durante la cual los habitantes manifestaron el singular contento y alegría de que estaban poseídos con danzas y canciones alusivas al objeto.

El cronista, favorable ja no cal dir-ho, a la invasió, apunta també que l'alegria general va causar una forta impressió als francesos, especialment als que havien fet la guerra d'Espanya. I és lò-

Portada de la «Constitución de Cádiz», edició original (1812).

gic, perquè comparat aquest episodi amb el del 1808, era l'altra cara de la moneda. Un passeig triomfal.

Obrir-se a la reacció.

L'any 1808, els francesos representaven el progrés, la idea nova, i per això foren mal rebuts a la ciutat. Les classes privilegiades els consideraven perillosos per a l'ordre dominant i mobilitzaren el poble per a la resistència militar i ideològica.

L'any 1823, els francesos eren la reacció. D'una manera simplista hom podria sospitar que foren ben rebuts perquè Girona era una ciutat reaccionària. Això en part és veritat. Tanmateix hi havia una altra qüestió capital: el règim constitucional volia modernitzar el país, però va fer-ho dictant uns decrets i unes mesures fiscals que, en comptes de millorar les condicions de vida de les capes més necessitades de les poblacions, les agreujaren. Així ben aviat, els possibles soldats esdevingueren adversaris, i per aquesta raó els francesos pogueren aconseguir tanta feïna en pocs dies. La modernització havia estat antipopular.

Avui també es parla molt de modernització. La paraula s'empra a tort i a dret, amb una insistència farragosa. Però la realitat ja veiem quina és: una política econòmica que causa greus problemes als sectors socials més dèbils de la nostra societat.

Com els homes del 1820, els polítics de torn desaproveiten situacions històriques que trigaran molt a repetir-se.

El carrer que no es passa

(Desviament de la N-II per Salt)

La configuració de la trama urbana del nostre Poble ha vingut fortament marcada per les vies de comunicació que al llarg del temps, i per mor de les necessitats de cada època, s'han obert travessant el nostre terme municipal.

El Salt de Can Tona a Can Pixera va ser conseqüència de la Carretera de Girona a Manresa, actual Carrer Major, com també abans el Carrer Sant Dionís i el Carrer Llarg havien estat el Camí Ral d'Amer, i per aquesta raó varen gaudir dels assentaments principals que els segles XVII i XVIII s'establiren en el Poble.

Les «Carreteres» donaren a Salt l'estructura allargassada que el va caracteritzar fins ben entrats els anys seixanta, en què, desordenadament, va créixer cap al Pla.

El Ter feia una barrera natural i per aquesta raó no trobem cap camí antic important que de nord a sud creués el Poble. L'Autopista va saltar el riu i ens va posar una barrera artificial a ponent.

Vora les carreteres o camins principals s'hi varen instal·lar els masos i els hostals, els convents i els molins. Així naixia el nostre Poble. Vora l'Autopista no hi creix res. Aquest «camí» no és com els altres. Cal que no confonguem els camins que fa servir el nostre Poble, dels que serveixen per al nostre Poble.

Imatges

4 imatges irremplaçables

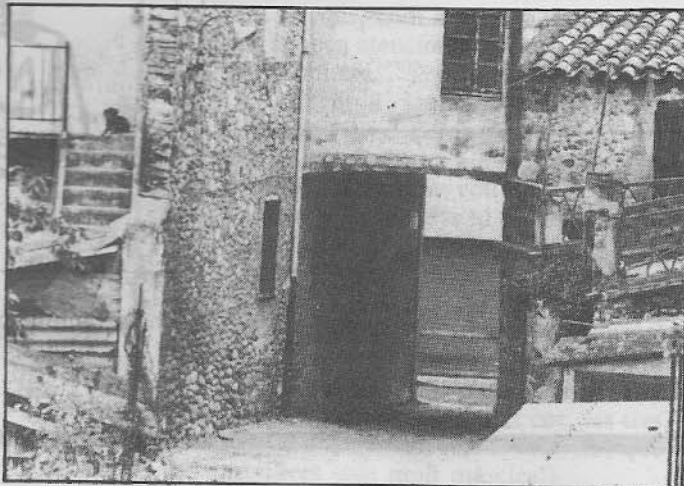
Aquest mes més que mai, en aquesta secció el més important són les imatges i no les paraules. Per això poques paraules, però sí la força de la imatge d'aquestes persones que es varen donar a conèixer a través de la imatge. Els primers dies d'octubre han estat fatídics per al món de l'espectacle.

El 30 de setembre ens deixava la gran actriu i intel·lectual Simone Signoret, a la foto recollint el seu únic Oscar de Hollywood per la seva interpretació a «Un lugar en el sol», que li va lliurar el que un dia després ens deixava definitivament, després d'una llarga agonia d'aquest mal «lleig», el SIDA. El bon jan i educat Rock Hudson. No va ésser mai un actor de primera fila, però sempre va complir. Un galan d'aquells que ja no en queden. El dijous dia 10 del mateix octubre una altra mort fatídica, la del cap pelat Yul Brinner, el «Rei», ja que pràcticament, en tota la seva carrera d'actor no va deixar mai d'interpretar en el teatre o en el cinema la famosa obra-musical «El rey y yo». També es va fer famós

Si volem anar a Sant Gregori el pont de l'Autopista no ens serveix. Per a nosaltres ens fa més bon servei el «Carrer que no es passa» que no pas el pont de l'Autopista sobre el Ter.

El desviament de la Carretera de Barcelona a França (N-II) pel nostre terme municipal l'hem de considerar com una carretera que faria servir uns terrenys de ponent del nostre terme. Que possiblement pel nord ens barraria el pas a Les Deveses, i per ponent seria una altra autopista que s'afegiria a la que ja patim amb desviament de la riera Maçana inclòs.

El desviament de la N-II, per Salt? NO, GRÀCIES!!!

EL CARRER QUE NO ES PASSA: SÍ, és del Poble.
•EL DESVIAMENT DE LA N-II: NO, gràcies.

G.T. RIBAS

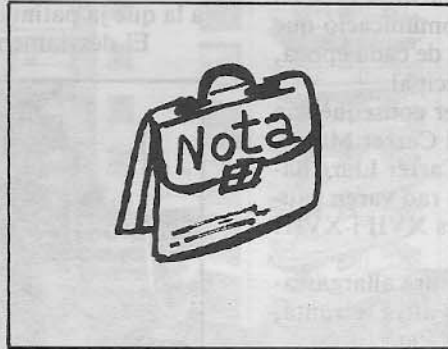
per «Los Diez Mandamientos» i un famós títol de l'Oest «Los siete magníficos». El fet d'ésser «calvo» era una de les seves curiositats provocades, ja que com podeu comprovar a la foto tenia cabells i era ros. I el mateix dia, a les 9 del vespre, ens assabentàvem de la pèrdua més important, la del geni, el misteriós, l'únic i màgic Orson Welles. Home de ràdio, que va espantar mig Estats Units amb la sèrie «La Guerra de los mundos». La seva primera pel·lícula és ja un fet històric dins la cinematografia mundial, «Ciudadano Kane», les seves obres de teatre i versions cinematogràfiques sobre Shakespeare són úniques i la seva veu tenia els tons i els matissos necessaris per fer-hi birguerries.

1.— Quina de les frases següents és incorrecta?

- Camí Nacional
- Drecera Nacional
- Carretera Nacional
- Avinguda Nacional
- Viarany Nacional
- Caminoi Nacional
- Corriol Nacional
- Camí ral Nacional.

2.— Jeroglífic

Hi ha set municipis que es barallen per una

3.— Endeвина, endevineta:

Què és allò que espanta tant que en fuig tothom a l'instant?

3.— La carretera Nacional-II

2.— Carretera

cap!

1.— Totes, perquè a Salt no en volen

Solucions:

ARA A SALT

Chelsea House 3

ESCOLA D'IDIOMES

Dr. Ferran, 3, entl. 3.^a
Tel. (provisional) 23 44 47

SALT

PERRUQUERIA PER HOMES I DONES

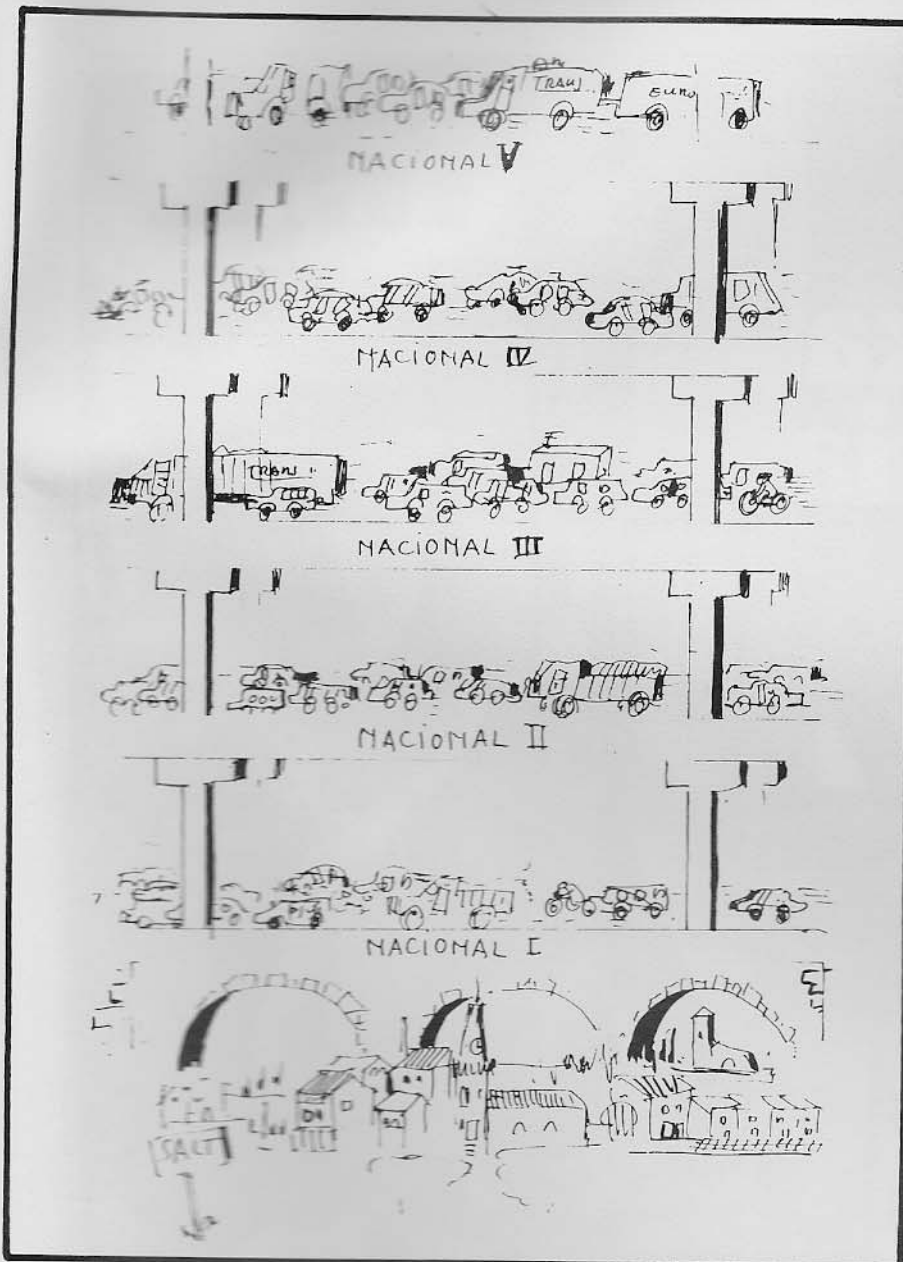
DECOCO

MANICURA • BELLESA • PEDICURA
PERFUMERIA
MASSATGES CORPORALS I FACIALS

C/. Major 259

Tel. 23 48 91

SALT

La Nacional II

La vida és com les carreteres desconegudes; mai no saps que et sortirà al darrera de cada revolt. Tan pot ser un gos, com una criatura, com un ramat de xais, com un batlle enfurismat per la poca atenció del govern envers el seu municipi.

Així és la vida. N'hi ha que neixen amb estrella i d'altres que neixen ja estrellats. Però és que, a més d'això, la vida dóna voltes i més voltes i, a vegades, al darrera de la volta hi ha una sorpresa desagradable.

Per suposat que no comparteixo totalment la filosofia del meu oncle flequer, que deia: «Tant li fot morir de mal de pedra com d'un cop de roc». Però sí que alguna raó li dono. Primer fou la carretera, el càncer, i el cor, les tres ces. Ara és el Sida (ei! el Sida no, que nosaltres som molt mascles!)

L'afer de la Nacional II ha donat moltes voltes. I, al darrera de cada volta, apareixen personatges impensats: la Vall de Sant Daniel, els municipis de Sarrià i Vilablareix, el batlle de Girona, la Generalitat, el Ministeri d'Obres Públiques, els concessionaris de l'autopista, la premsa, la televisió (mira per on, apareix el Sr. Calviño!) I encara m'oblidava dels botiguers. Tota una samfaina de mal lligar, vaja.

Sabeu què faria jo? Agafaria totes aquestes forces vives i els obligaria a dirigir la circulació de la Nacional II, al seu pas per Girona, el dia de Tots Sants. I així cada any, fins que no es possessin d'acord.

Ja m'imagino el Sr. Felipe González («felipito» entre nosaltres) a la Plaça Marquès de Camps, o el President de l'Associació de Botiguers a la cruïlla del rellotge de la Devesa.

I, per fer més efecte, pintaria ben vermella la cara de tots els conductors a partir de la Costa Roja i el Fornells Park. Amb pintura fluorescent. Quin efecte, nois! Amb llum negra al Castell de Sant Miquel i a la muntanya cremada dels Angels. Amb força fum artificial als termes de Sant Gregori i Salt. Amb un raig làsser, d'aspecte ben macabre, a la Creu de Palau i a Fornells. I ressuscitaria els vells fantasmes del Sr. Rahola, i del Sr. Ruyra, per fer més creïble una pretesa fi del món a Girona.

IOBCO

CONSTRUCTORS, S.A.

CONSTRUCCIÓ DE:
CASES UNIFAMILIARS
XALETS INDIVIDUALS
TOT TIPUS DE REFORMES
I MANTENIMENTS.

Una empresa jove
al servei del poble

Processó 57

Tels.: 23 88 94

23 86 02

23 43 59

SALT - GIRONA